

Uwagi metodyczne na rok obrachunkowy 2018

Przypominamy, że obowiązkiem doradcy jest posiadanie bieżącej wiedzy na temat zasad metodycznych Polskiego FADN.

Wymagana jest znajomość:

- **Instrukcji prowadzenia zapisów** w książkach rachunkowych – na stronie numer 6 znajduje się wykaz zmian w porównaniu z 'Instrukcją...' obowiązującą w roku 2017;
- **Instrukcji Kodowania oraz Wykazów Kodów;**
- dokumentu zawierającego '**Różnice w formularzach książek rachunkowych w latach 2017-2018**' - plik zamieszczony jest na stronie internetowej www.fadn.pl, zakładka Metodyka / Zbieranie danych / Gospodarstwa osób fizycznych;
- **Uwag metodycznych dotyczących roku obrachunkowego 2018** - plik zamieszczony jest na stronie internetowej www.fadn.pl, zakładka Metodyka / Zbieranie danych / Gospodarstwa osób fizycznych;
- **Pytań i Odpowiedzi** zamieszczonych na stronie internetowej <http://fadn.pl/metodyka/zbieranie-danych/pytania-i-odpowiedzi/>, zakładka Metodyka / Zbieranie danych / Gospodarstwa osób fizycznych.

CZĘŚĆ I. Zapisy z formularzy i instrukcji dotyczących roku 2019 uwzględnione w systemie RDR od roku obrachunkowego 2018:

1. W wykazie kodów wydzielono kody:

61-93-90	Pozostałe owoce z sadów
87-90-00	Pozostałe czynsze

2. Zwrot dyscypliny finansowej

UWAGA: zmiana metodyczna!

Zwrot dyscypliny finansowej prosimy kodować **kodelem z grupy 29-39-nn** 'Pozostałe dotacje i wsparcie o charakterze wyjątkowym' **i kodelem działania równym 8**.

Ww. zmiana została uwzględniona podczas przepisywania stanów z roku 2017 na rok 2018 - jeśli opis wskazywał na zwrot dyscypliny finansowej, to kod 89-00-00 zastąpiono kodelem 29-39-99 z kodelem działania 8.

3. Rejestracja zwierząt przeznaczonych na przerób

UWAGA: zmiana metodyczna!

W KOiZ, tabela 7 'Zużycie produktów własnych...', kolumna 16 dotyczy obecnie wszystkich zwierząt, a nie tylko zwierząt futerkowych. Prosimy, aby dla zwierząt, których obowiązującą jednostką miary są kilogramy (np. dla tuczników), w przypadku przeznaczenia ich na przerób, w kolumnie 16 podać także liczbę sztuk.

Przykład 1:

Kwartał	Rodzaj produktu lub nazwa grupy zwierząt	Kod	J. m.	Cena jednostkowa netto		Przeznaczono na przerób	
				[zł]	[gr]	produkty surowe	zwierzęta
				5		[dt, kg, l]	[szt.]
1	2	3	4			15	16
1	1. Tuczniaki	6-55-00	kg			240	2
1	2. Brojlery kurze 2 tyg. i starsze	6-61-50	szt				5

4. Limit produkcji buraków cukrowych

Wpisy dotyczące limitów produkcji buraków cukrowych (w tabeli 'WNIp' oraz tabeli 'Zaliczki na WNIp') nie zostały przeniesione na SP roku 2018 (limity produkcji buraków cukrowych już nie funkcjonują).

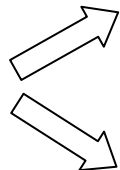
5. Ilość hektarów ONW

Informacje dotyczące ilości hektarów ONW zostały przeniesione w obrębie KOiZ: z tabeli 'DD' do tabeli 'Informacje ogólne'.

Przy określaniu ilości hektarów **należy uwzględnić zarówno powierzchnię użytkowanych użytków rolnych własnych jak i dodzierżawionych**, nawet jeśli w danym przypadku to właściciel gruntów pobiera dopłaty.

6. Kod pochodzenia uprawy / Kod pochodzenia inwestycji

W KOiZ, w tabeli 13 'Cykl długi' oraz tabeli 16 'Środki trwałe w budowie...' w kolumnach 'Kod pochodzenia uprawy'/'Kod pochodzenia inwestycji' kod 2 zastąpiono kodami 5 i 6:

 kod 2:

- kod 5 - rozpoczęta przez rolnika w roku bieżącym: na ziemi wykorzystanej w danym roku pod uprawę w plonie głównym.
- kod 6 - rozpoczęta przez rolnika w roku bieżącym: na ziemi nie wykorzystanej w danym roku pod uprawę w plonie głównym.

CZĘŚĆ II. Uwagi pozostałe:

1. Zmiany w funkcjonalności 'Korekta'

- jeśli w SAiZ, w tabelach: 2, 4, 5, zapisy w kolumnach: 'Wartość bieżąca...' i '...liczba lat dalszego użytkowania' są równe zero, dostępne są dwie możliwości:

a/ '! Zmień wartość na 1' - do zastosowania w przypadku **zamortyzowanych środków trwałych nadal użytkowanych** w gospodarstwie. Wartość zostanie zmieniona na 1, bez konieczności „Wysyłania” korekty przez Pracownika oraz „Akceptacji” i „Zastosowania” jej przez Koordynatora.

b/ 'Dodaj korektę ...' - zadziała standardowy mechanizm z koniecznością „Wysyłania” korekty przez Pracownika oraz „Akceptacji” i „Zastosowania” jej przez Koordynatora.

Przykład 2: zapisy dla kodu 15-10-02

Książki SAiZ SWAiZ KWIW KOiZ Kody						
Tabele SAiZ Info 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17						
SAiZ 4 - Melioracje szczegółowe, budynki i budowle, środki transportowe, maszyny i urządzenia						
Rodzaj środka trwałego	Kod	J.m.	Ilość	Wartość bież. na pocz. roku	Przew. l. lat dalszego użytkow.	
1	2	3	[m, szt., ha]	[zł]	[lata]	
dodaj nowy wiersz						
Kotłownia z wyposażeniem	15-10-01			34 987,90	20	
budynek gospodarczy + garaż	15-10-02			0,00	0	
Tunel foliowy	15-29-01					
3 szt. tuneli foliowych	15-29-02					
5 szt. tuneli foliowych	15-29-03					

- jeśli zapisy w kolumnach: 'Wartość bieżąca...' i/lub '...liczba lat dalszego użytkowania' są większe od zera wtedy ma zastosowanie standardowy mechanizm korekty.

Przykład 3: zapisy dla kodu 15-29-02

Książki SAiZ SWAiZ KWIW KOiZ Kody						
Tabele SAiZ Info 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17						
SAiZ 4 - Melioracje szczegółowe, budynki i budowle, środki transportowe, maszyny i urządzenia						
Rodzaj środka trwałego	Kod	J.m.	Ilość	Wartość bież. na pocz. roku	Przew. l. lat dalszego użytkow.	
1	2	3	[m, szt., ha]	[zł]	[lata]	
dodaj nowy wiersz						
Kotłownia z wyposażeniem	15-10-01			34 987,90	20	
budynek gospodarczy + garaż	15-10-02			0,00	0	
Tunel foliowy	15-29-01			1,00	0	
3 szt. tuneli foliowych	15-29-02			1,00	0	
5 szt. tuneli foliowych	15-29-03			1,00	0	
Samochody dostawcze i ciężarowe	16-20-01			1,00	0	

2. **Wartość własnych użytków rolnych**

Prosimy pamiętać, aby określając wartość użytków rolnych będących własnością rolnika (SAiZ, tabela 1 / SWAiZ, tabela 1(1), L.p. 1.1.) uwzględnić wyłącznie wartość ziemi, bez ulepszeń w rodzaju melioracji czy ogrodzeń – są one rejestrowane oddzielnie, w tabeli 4 SAiZ 'Melioracje szczegółowe, budynki i budowle, środki transportowe, maszyny i urządzenia'.

3. **Podatek rolny**

- tabelę 3 KOiZ należy wypełniać wyłącznie na podstawie dostępnych nakazów płatniczych (zgodnie z przypisem 'a/' pod tabelą);
- jeżeli dla danej działki np. dzierżawionej nakaz nie jest dostępny (dzierżawa nieformalna) powierzchni tej działki nie należy wykazywać w tabeli 3 KOiZ;
- błędem jest sumowanie w wierszu lp. 3 'Grunty własne i dodzierżawione ogółem' powierzchni wykazanych w wierszu lp. 1 'Grunty własne' i lp. 2 'Grunty dodzierżawione' (patrz: przypis 'b/' pod tabelą);
- opłatę podatku rolnego dotyczącego dodzierżawionej ziemi należy kodować **kodami czynszów dzierżawnych** z wykazu: 87-1 'Czynsze dzierżawne za użytkowanie do 1 roku' i/lub 87-2 'Czynsze dzierżawne za użytkowanie powyżej 1 roku'.

4. **Zwierzęta zaliczane do OGA**

Zwierzęta zaliczane do OGA to: ryby i pozostałe akwakultury, zwierzęta futerkowe (za wyjątkiem królików), z komercyjnej hodowli zwierząt domowych: psy, koty, ptaki, itp., owady.

Prosimy mieć na uwadze, że w systemie FADN króliki nie są zwierzętami zaliczanymi do OGA. W związku z tym w przypadku pasz dla królików, w tabeli 7 KOiZ rozdysponowanie pasz własnych należy wykazywać w kolumnie 13, tj. 'pozost. zwierząt', a w tabeli 10 KOiZ rozdysponowanie pasz obcych w kolumnie 10, tj. 'pozostałe zwierzęta'.

Podobnie zakupione pasze bezpośrednio przeznaczone dla królików należy kodować 52-14-90, tj. 'Koncentraty białkowe, mieszanki pełnoporcjowe i uzupełniające dla pozostałych zwierząt'.

5. **Pozostałe usługi w ramach działalności gospodarczej innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem, tzw. OGA**

W tabeli Wydatki KWiW pod kodem 71-91-00 'Pozostałe usługi w ramach działalności gospodarczej innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem, tzw. OGA' prosimy rejestrować wyłącznie koszty usług związanych z prowadzoną w danym

gospodarstwie działalnością OGA. Błędem jest np. zapisanie pod tym kodem usługi holowania ciągnika ponieważ ciągnik jest wykorzystywany także do innych działalności gospodarstwa. Przykładem prawidłowego zapisu jest użycie kodu 71-91-00 w przypadku wykonania usługi badań mikrobiologicznych przy przerobie mleka.

6. Lista **kodów działań** dla dotacji i wsparcia o charakterze wyjątkowym innego niż z tytułu klęsk żywiołowych (**kod 29-39-nn**):

- Kod 1 – tymczasowe wsparcie dla producentów niektórych owoców i warzyw w związku z zakazem ich przywozu z UE do FR;
- Kod 31 – pomoc finansowa dla producentów świń na wyrównanie kwoty dochodu w związku ze zwalczaniem ASF;
- Kod 32 – rekompensaty za nieprzerwane nieutrzymywanie w gospodarstwie zwierząt z gatunku świnia objętych programem bioasekuracji;
- Kod 4 – pomoc finansowa na przygotowanie wniosku o rejestrację nazw i oznaczeń geograficznych pierwotnych produktów rolnych;
- Kod 8 – zwrot dyscypliny finansowej;
- Kod 9 – pozostałe dotacje i wsparcie o charakterze wyjątkowym.

UWAGA: Pomoc de minimis na refundację do 75% wydatków poniesionych przez producenta rolnego, w którego gospodarstwie utrzymywane są zwierzęta gospodarskie z gatunku świnia (*Sus scrofa*) należy kodować **27-39-nn** 'Pozostałe dotacje do kosztów produkcji zwierzęcej'.

7. **Dotacje pochodzące z poprzednich perspektyw finansowych**

Dotacje wypłacane przez wiele lat, pochodzące z poprzednich perspektyw finansowych (np. z **PROW 2007 - 2013**) należy kodować kodami zamieszczonymi w **Instrukcji Kodowania i Wykazach Kodów obowiązującej w roku 2014** (np.: premię pielęgnacyjną w ramach zalesiania gruntów rolnych kodem 29-41-nn, płatności rolnośrodowiskowe).

UWAGA: rozliczenie dotacji inwestycyjnych PROW 2007-2013 należy prowadzić w tabeli 17 SAiZ według 'starych' kodów, z grupy 28-1*.

8. **'Zaliczki' na poczet dopłat bezpośrednich za rok 2018**

Tzw. 'zaliczki' na poczet płatności bezpośrednich za rok 2018 prosimy kodować kodem 20-00-10 'Kod tymczasowy do rejestracji rozliczeń z ARiMR'. Szczegółowe zasady są opisane w 'Instrukcji prowadzenia zapisów w książkach rachunkowych' na stronie 36.

9. **Zapisy dotyczące tzw. 'Zaliczek' na poczet dopłat bezpośrednich za rok 2018 (w KWiW i SWAiZ) oraz ilości referencyjnych rocznych (w KOiZ)**

Wyżej wymienione informacje należy uzupełnić także w sytuacji gdy decyzję o przyznaniu dotacji otrzymano w kolejnym roku obrachunkowym, w tym przypadku w roku 2019.

10. **Płatność do roślin: strączkowych na ziarno / pastewnych**

Płatność do powierzchni upraw roślin strączkowych na ziarno i płatność do powierzchni upraw roślin pastewnych należy kodować 21-41-nn. Następnie w celu uszczegółowienia należy użyć dodatkowych kodów, tj.:

- Kod 1 – dotacja do roślin strączkowych przeznaczonych na ziarno;
- Kod 2 – dotacja do upraw paszowych.

UWAGA: powierzchnię uprawy roślin strączkowych przeznaczonych na ziarno i/lub powierzchnię uprawy roślin pastewnych do których przysługiwało prawo do ww. płatności należy wykazać w Systemie RDR w punkcie 05.1. i/lub 05.2. tabeli DD, książki KOiZ.

11. **Dopłaty otrzymane za ziemię oddzierżawioną**

UWAGA: zmiana metodyczna!

Dopłaty otrzymane za ziemię oddzierżawioną należy zapisywać pod **kodem poszczególnych dopłat**.

12. **Czynsze dzierżawne za ziemię płacone w ratach**

Prosimy, aby przy rejestracji I raty w części 'Wydatki' została wpisana pełna kwota należna z tytułu czynszu za cały rok, natomiast wartość I raty powinna być uwzględniona w części '...wypłaty...'. W ten sposób powstanie zobowiązanie (kod zapisu = 2), które w następnych miesiącach będzie spłacane wypłatami z tytułu kolejnych rat ('Wydatki' = 0, '...wypłaty...' > 0, kod zapisu = 3).

UWAGA: ilość hektarów ziemi, których dotyczy czynsz należy wykazać wyłącznie w wierszu dotyczącym I raty.

13. **Gospodarstwa uczestniczące w systemie dla małych gospodarstw.**

Jeżeli gospodarstwo uczestniczy w systemie dla małych gospodarstw, poszczególne płatności (JPO, zazielenienie) należy kodować odpowiednimi kodami z 'Instrukcji kodowania...' (np. JPO kodem 21-10-nn). Z drugiej strony, dla celów kontrolnych, łączną kwotę dotacji należy wykazać w systemie RDR, w tabeli DD, w pytaniu numer 01.1.

14. Powierzchnia zimowej okrywy zielonej z roku obrachunkowego 2017

Uprawy, dla których w roku obrachunkowym 2017 wykazano powierzchnię w kolumnie 'Pow. zimowej okrywy zielonej' zostały przepisane do tabeli 'Uprawy' w roku obrachunkowym 2018 (kolumny: 'Kod', 'Na gruncie', 'Uprawa na cele energetyczne', 'Technologia produkcji', 'Powierzchnia uprawy'). Dane z kolumny 'Typ uprawy' nie zostały przeniesione ponieważ w przypadku wymarznienia danej uprawy istnieje konieczność zmiany kodu w tej kolumnie.

15. Powierzchnia ozimin, które uległy wymarznieniu

W przypadku wymarznienia części danej uprawy należy w odrębnych wierszach zapisać uprawę, która:

- jest kontynuowana w danym roku;
- została zaorana, a na jej miejsce wprowadzono inną uprawę.

Przykład zapisu zamieszczono poniżej. Początkowo powierzchnia pod ozimimą wynosiła 10 ha. Należy zwrócić uwagę aby **dla zaoranej oziminy w kolumnie 'Typ uprawy' wpisać kod = 2, tj. '...poplon...'**, a w kolumnie 'Powód braku zbioru' umieścić kod = 1, tj. 'niekorzystne warunki pogodowe'.

Wyszczególnienie	Kod	Typ uprawy /a	Na gruncie /b	Uprawa na cele energetyczne /c	Technologia produkcji /d	Powierzchnia uprawy /e		Zbiór /g			Powód braku zbioru /h		Powierzchnia zimowej okrywy zielonej	
						[kod]	[kod]	[ha]	[ar]	[kod]	[dt]	[dt]	[kod]	[ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
Pszenvica ozima	01_12_20	1	1	0	1	4	0	0	240	200	0	0	0	
Pszenvica ozima /wymarznienie	01_12_20	2	1	0	1	6	0	0	0	0	1	0	0	

16. Powierzchnia upraw przeznaczonych na przyoranie

Uprawy przeznaczone na przyoranie należy w każdym przypadku zapisywać pod kodem 64-30-00 'Nawozy zielone'. Prosimy o zapoznanie się z przykładami zamieszczonymi poniżej i zwrócenie szczególnej uwagi na sposób zapisu w kolumnach: 'Typ uprawy', 'Powód braku zbioru', 'Powierzchnia zimowej okrywy zielonej'.

Przykład 4: nawóz zielony w plonie głównym na przyoranie w roku bieżącym

Wyszczególnienie	Kod	Typ uprawy /a	Na gruncie /b	Uprawa na cele energetyczne /c	Technologia produkcji /d	Powierzchnia uprawy /e		Zbiór /g			Powód braku zbioru /h		Powierzchnia zimowej okrywy zielonej	
						[kod]	[kod]	[ha]	[ar]	[kod]	[dt]	[dt]	[kod]	[ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
Nawozy ziel. /tubin w plonie głównym	64-30-00	1	1	0	1	1	50	0	0	0	9	0	00	

Należy pamiętać, że **w tabeli 2 KOiZ** 'Powierzchnia ziemi wg tytułu i sposobu użytkowania' powierzchnię **nawozu zielonego w plonie głównym wliczamy do powierzchni wykazanej w kolumnie nr 7 lub 8, tj. 'ugory na GO'**, a nie w kolumnie nr 5 'użytkowane (użytki rolne)'.

Przykład 5: nawóz zielony jako poplon ozimy

Wyszczególnienie	Kod	Typ uprawy /a	Na gruncie /b	Uprawa na cele energetyczne	Technologia produkcji /d	Powierzchnia uprawy /e		Zbiór /g			Powód braku zbioru /h	Powierzchnia zimowej okrywy zielonej	
		[kod]	[kod]	[kod]	[kod]	[ha]	[ar]	[kod]	[dt]	[dt]	[kod]	[ha]	[ar]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Nawozy ziel. /rzepik - <u>poplon ozimy</u>	4-30-00	2	1	0	1	0	00	0	0	0	0	7	00

Przykład 6: nawóz zielony jako poplon na przyoranie w roku bieżącym

Wyszczególnienie	Kod	Typ uprawy /a	Na gruncie /b	Uprawa na cele energetyczne	Technologia produkcji /d	Powierzchnia uprawy /e		Zbiór /g			Powód braku zbioru /h	Powierzchnia zimowej okrywy zielonej	
		[kod]	[kod]	[kod]	[kod]	[ha]	[ar]	[kod]	[dt]	[dt]	[kod]	[ha]	[ar]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Nawozy ziel. /gorczyca <u>na przyoranie w r.b.</u>	4-30-00	2	1	0	1	3	21	0	0	0	9	0	00

17. **Kodowanie kosztów remontów dzierżawionych budynków i maszyn**

Koszty związane z remontami dzierżawionych budynków należy zapisywać kodami:

54-00-00 Materiały budowlane do remontów bieżących

71-51-00 Usługi do remontów bieżących budynków, budowli i melioracji

Koszty związane z remontami dzierżawionych maszyn należy zapisywać kodami:

53-40-00 Części zamienne do remontów bieżących, oleje silnikowe, materiały eksploatacyjne pojazdów mechanicznych, maszyn, narzędzi i urządzeń.

71-52-00 Usługi do remontów bieżących środków transportowych i maszyn

Ewentualne komunikaty testów wskazujących wystąpienie kosztów poniesionych na budynki i maszyny w przypadku braku własnych budynków lub maszyn należy wyjaśnić.

18. **Kodowanie kosztów paliwa do użytych / dzierżawionych maszyn**

Koszty paliwa związane z użytkowaniem maszyn nie będących własnością gospodarstwa należy rejestrować kodami z grupy 53-2 'Materiały pędne'.

19. **Weryfikacja kosztu odtworzenia (zakupu lub budowy) środków trwałych**

UWAGA: dotyczy gospodarstw rozpoczynających uczestnictwo w Polskim FADN w roku obrachunkowym 2018

Przypominamy, że **wartość bieżąca** = Wartość zakupu lub budowy środka trwałego (**wartość kosztów odtworzenia w gospodarstwie**) - **dotychczasowe umorzenie**.

Wyliczona przez test Systemu RDR wartość kosztów odtworzenia w gospodarstwie ma za zadanie pomóc Państwu w określeniu, czy dany środek trwały jest wyceniony poprawnie, tj. czy za podaną kwotę rolnik byłby w stanie pozyskać obecnie identyczny lub zbliżony środek trwały (w stanie nowym, jeżeli środek trwały został pozyskany

w stanie nowym lub w stanie używanym z dnia pozyskania, jeżeli pozyskano używany środek trwały).

Prosimy mieć na uwadze, że test ma za zadanie wyeliminowanie znaczących (kilku-, kilkunastokrotnych) różnic w wycenie. Jeśli różnice w wycenie są niewielkie nie ma potrzeby korygowania wartości bieżącej.

Jeśli wartość kosztów odtworzenia w gospodarstwie jest w Państwa ocenie zbyt niska to (przyjmując, że rok rozpoczęcia eksploatacji i liczba lat użytkowania nie ulegną zmianie) należy zmienić wartość bieżącą środka trwałego o taką krotność jak relacja prawidłowej wartości kosztów odtworzenia w gospodarstwie do tej wykazanej w teście.

Przykład 7 - wyliczenie prawidłowej wartości bieżącej:

- Wartość kosztów odtworzenia w gospodarstwie wykazana w teście - 10 tys. zł

- Prawidłowa wartość kosztów odtworzenia w gospodarstwie - 30 tys. zł

W powyższej sytuacji prawidłowa wartość kosztów odtworzenia w gospodarstwie jest trzykrotnie większa niż wykazana w teście. Stąd jeśli obecna wartość bieżąca na SP roku 2018 wynosi 6 tys. zł to prawidłowa wartość bieżąca powinna wynosić: $3 \times 6 \text{ tys. zł} = 18 \text{ tys. zł}$.

Dodatkowe uwagi:

- W szczególnych wypadkach niska wartość może mieć wytłumaczenie w przeprowadzeniu **remontu kapitalnego całkowicie zamortyzowanego środka trwałego**. W tej sytuacji wykazana wartość jest wartością przeprowadzonego remontu kapitalnego więc wystarczy wpisać do Systemu RDR odpowiednie wyjaśnienie;
- Prosimy zwrócić uwagę **czy użyty kod jest prawidłowy**. W poprzednich latach niektóre opisy do kodów sugerowały, że dany obiekt może być budowlą (kody 15-2*), a nie budynkiem (kody 15-10-nn). Definicja budowli i budynków znajduje się w 'Instrukcji prowadzenia zapisów... wersja 2018', str. 76 i 77;
- Istotną informacją jest, **czy dany środek trwały został pozyskany** przez gospodarstwo **jako nowy czy jako używany**. W szczególności dotyczy to środków transportowych, maszyn i urządzeń. W przypadku używanych środków trwałych wartość wskazana przez test będzie przybliżoną wartością zakupu danego środka trwałego.

Przykłady błędów:

- **Rok rozpoczęcia eksploatacji środka trwałego** w SAiZ równy **2018**;
- **Liczba lat dalszego użytkowania** w przypadku **zamortyzowanych środków trwałych różna od zera**. Przypominamy, że zamortyzowane

środki trwałe użytkowane nadal w gospodarstwie należy zapisać z wartością 1 i liczbą lat 0;

- **Korekta wartości bieżącej na zero**, mimo, że liczba lat dalszego użytkowania jest różna od zera, np. środka trwałego przeznaczonego do likwidacji w ciągu roku.
- **Zaliczanie do środków trwałych narzędzi i urządzeń**, których koszt nabycia lub wytworzenia w stanie nowym wynosi **mniej niż równowartość 300 EUR netto**.

Uwagi metodyczne na rok obrachunkowy 2018 mogą być aktualizowane i uzupełniane o nowe zagadnienia. Informacje o zmianach w niniejszym dokumencie będą na bieżąco przesyłane do Koordynatorów Polskiego FADN drogą e-mailową oraz umieszczane w Aktualnościach na stronie internetowej www.fadn.pl.

Poprzednie wersje uwag metodycznych:

- rok obrachunkowy 2017 -> <http://fadn.pl/wp-content/uploads/2018/01/Uwagi-metodyczne-na-rok-obrachunkowy-2017-wersja-1-0.pdf>

- rok obrachunkowy 2016 -> <http://fadn.pl/wp-content/uploads/2017/01/Uwagi-metodyczne-na-rok-obrachunkowy-2016.pdf>